

Phân tích bài thơ Tôi yêu em của A.X.Pu-skin - [Ngữ văn 11](#)

Bài văn mẫu 1

A-lếch-xan-đrơ Xéc-ghe-ê-vích Pu-skin (1799 – 1837) đã có những đóng góp lớn lao cho sự phát triển của nền văn học Nga và thế giới nửa đầu thế kỉ XIX. Mặc dù xuất thân từ tầng lớp đại quý tộc nhưng cuộc đời Pu-skin lại gắn bó sâu sắc với số phận của nhân dân, đất nước. Nhà thơ dũng cảm đấu tranh chống chế độ chuyên chế độc đoán của Sa hoàng. Những sáng tác của Pu-skin thể hiện tâm hồn Nga đôn hậu, trong sáng, khao khát tự do và tình yêu. Tài năng văn chương của Pu-skin hết sức đa dạng, ông viết được nhiều thể loại và thể loại nào cũng có những tác phẩm được đánh giá là kiệt tác nghệ thuật, tiêu biểu như: Ép-ghe-nhi Ô-nhe-ghin (tiểu thuyết thơ), Con đầm pich (truyện ngắn), Bô-rít Gô-đu-nốp (kịch lịch sử),...

Tình yêu là nguồn cảm hứng mạnh mẽ, bất tận trong thơ Pu-skin. Vì thế nên thơ lãng mạn của ông thấm đượm tinh thần nhân văn cao cả. Pu-skin viết về tình yêu như một sự thôi thúc, khám phá. Qua thơ ông, những cung bậc tình cảm đa dạng, những sắc thái cảm xúc phong phú, những rung động thầm kín của con tim, những ấn tượng khó nắm bắt của tình yêu con người được diễn tả vô cùng chân thực. Sức hấp dẫn tuyệt vời trong thơ tình yêu của Pu-skin chính là sự chân thành, cao thượng được thể hiện bằng nghệ thuật ngôn từ điêu luyện. Tôi yêu em là bài thơ thể hiện thành công điều đó.

Dịch nghĩa:

Tôi (đã) yêu em; tình yêu, có lẽ,
Tròng tâm hồn tôi chưa lụi tắt hoàn toàn;
Nhưng mong sao nó không làm em bận khoăn thêm nữa;
Tôi chẳng muốn em buồn vì bất cứ lẽ gì.
Tôi (đã) yêu em không thốt ra lời, không hi vọng,

Khi thì bị sự rứt rề, khi thì bị niềm ghen tuông giày vò;
Tôi (đã) yêu em chân thành, say đắm biết bao,
Cầu trời cho em được người khác yêu cũng như thế.

Dịch thơ:

Tôi yêu em: đến nay chừng có thể
Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai;
Nhưng không để em bận lòng thêm nữa,
Hay hồn em phải gợn bóng u hoài.
Tôi yêu em âm thầm, không hi vọng,
Lúc rứt rề, khi hậm hực lòng ghen,
Tôi yêu em, yêu chân thành, đắm thắm,
Cầu em được người tình như tôi đã yêu em.

Bài thơ dường như là lời từ giả của một mối tình đơn phương vô vọng. Điểm độc đáo là lời từ giả này cung chính là lời giải bày, thổ lộ, bộc bạch của trái tim yêu luôn sôi nổi, nồng nàn. Bài thơ hấp dẫn người đọc không phải bằng ngôn từ cầu kì, trau chuốt mà là bằng tình cảm chân thành, xúc động, giống như những đợt sóng lúc sôi nổi dạt dào, lúc dịu êm, sâu lắng. Bố cục bài thơ có thể chia làm ba phần:

Bốn câu đầu: Những mâu thuẫn giằng xé.

Hai câu giữa: Nỗi khổ đau tuyệt vọng.

Hai câu cuối: Sự cao thượng chân thành.

Nhân vật em trong bài thơ là Ô-lê-nhi-na, một thiếu nữ xinh đẹp mà Pu-skin yêu say đắm và đã dành cho nàng những vần thơ ca ngợi. Mùa hè năm 1828, thi sĩ đã ngỏ lời cầu

hôn nhưng nàng không chấp nhận. Nỗi thất vọng đắng cay âm thầm ấy là nguyên nhân ra đời của bài thơ nổi tiếng này. Có thể xem đây là một câu chuyện tình thu nhỏ.

Cảm xúc chủ đạo của bài thơ được nhấn mạnh qua điệp khúc Tôi yêu em. Ba lần điệp khúc này vang lên, mỗi lần gắn với một cung bậc tình cảm và diễn biến tâm trạng khác nhau của nhân vật trữ tình. Tình yêu mà thi sĩ dành cho người con gái ấy đã được thử thách qua thời gian. Thi sĩ khẳng định thời gian không thể làm cho tình yêu ấy phai pha và ngọn lửa tình yêu không bao giờ tắt trong lòng mình. Đại từ em được dùng với ý trân trọng, tạo cảm giác vừa thân thiết, vừa xa cách. Cụm từ Tôi yêu em mở đầu bài thơ là lời thú nhận tình yêu chân thành của nhân vật trữ tình:

Tôi yêu em: đến nay chừng có thể
Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai;
Nhưng không để em bận lòng thêm nữa,
Hay hồn em phải gợn bóng u hoài.

Âm điệu thơ ngập ngừng, đứt quãng, giống như nhịp đập bất thường của trái tim đang thổn thức bởi trĩu nặng nỗi đau. Cảm xúc thơ dạt trải, lan toả, phù hợp với tâm trạng suy tư, trái trở, day dứt của nhân vật trữ tình về tình yêu đơn phương của mình.

Những cụm từ có thể, chưa hẳn biểu thị tính chất khó xác định đứt khoát của tâm hồn, tình cảm. Nhân vật trữ tình không giấu giếm những uẩn khúc trong lòng mình. Trong trái tim thi sĩ, hình bóng người con gái đáng yêu không dễ phai mờ và tình yêu dành cho nàng chưa hẳn đã tàn phai bởi ngọn lửa si mê vẫn âm ỉ cháy. Mâu thuẫn giữa lí trí và tình cảm được thể hiện khá rõ, qua đó Pu-skin đã bày tỏ khát vọng tình yêu cùng những băn khoăn, day dứt trong tâm trạng của nhân vật trữ tình – hình bóng của chính thi sĩ.

Đến câu thơ 3 và 4, mạch thơ đột ngột chuyển hướng. Cụm từ phủ định Nhưng không như nhấn mạnh một quyết định dứt khoát: Nhân vật trữ tình tự buộc mình phải cố mà quên và dường như đã phải dùng đến sự cương quyết của lí trí để chế ngự trái tim đang

róm máu. Tôi yêu em tha thiết, nồng nàn nhưng lại không muốn em phải bận lòng thêm nữa.

Tình cảm của nhân vật em được hé mở qua hai từ: bận lòng và u hoài. Người đọc có thể thấy được sự éo le trong quan hệ tình cảm của nhân vật trữ tình và thiếu nữ anh yêu. Tình yêu của nhân vật trữ tình (Tôi) không đem lại niềm vui và hạnh phúc mà chỉ mang lại nỗi bận lòng và sự u hoài cho em mà thôi. Đó là điều đau xót và đáng tiếc. Tôn trọng người mình yêu, nhân vật trữ tình lòng tự nhủ lòng phải cố quên đi tình yêu đơn phương, cho dù nỗi khổ đau đang giằng xé tâm hồn:

Tôi yêu em âm thầm, không hi vọng,
Lúc rụt rè, khi hậm hực lòng ghen,

Điệp khúc Tôi yêu em mở đầu khổ thơ thứ hai gắn liền với các động từ chỉ trạng thái. Mỗi từ như cô đặc một trạng thái cảm xúc cụ thể: nỗi đau khổ âm thầm, niềm tuyệt vọng, sự rụt rè lẫn hậm hực lòng ghen. Chỉ qua hai câu thơ mà tưởng như những tình cảm giấu kín tận đáy sâu tâm hồn đã được bày tỏ và thi sĩ đã thể hiện rất thật cảm xúc của mình lúc này Những từ phủ định liên tiếp nhấn mạnh tính chất đơn phương của mối tình và cho thấy nhân vật trữ tình luôn băn khoăn, đau khổ. Anh đã chân thành giải bày tất cả những yếu đuối, bất lực, những góc khuất của tâm hồn – một tâm hồn yêu đương cháy bỏng trong âm thầm, cuồng nhiệt trong vô vọng, đắm đuối đến bối rối, âu lo, thắc thỏm; một tâm hồn vật vã trăn trở, day dứt, không biết đến sự nhẹ nhõm, an bình, thanh thản. Câu thơ nói đến sự bị động tiêu cực mà lại làm hiện lên những nhịp đập sôi nổi, mạnh mẽ tràn đầy sinh lực của trái tim yêu. Những từ lúc, khi góp phần diễn tả biến động dồn dập trong cảm xúc của nhân vật trữ tình. Tôi biết em không nhớ tới tôi nhưng lúc nào trái tim tôi cũng hướng về em, bồn chồn day dứt và cả sự hậm hực đến cồn cào của lòng ghen bị dồn nén.

Trong tình yêu, yêu và ghét là hai trạng thái vừa đối lập vừa thống nhất, giống như hai mặt của một tờ giấy. Ghét thực ra cũng là một biểu hiện của tình yêu nhưng xét về bản chất, đó là biểu hiện của thứ tình yêu sở hữu ích kỉ. Lòng ghen tuông mù quáng dễ làm cho con người rơi vào sự nghi kị thấp hèn. Đối với Pu-skin, ghen tuông gợi nỗi buồn đen tối. Nhấn mạnh lòng ghen, câu thơ gợi tâm trạng nặng nề, u ám. Tưởng như nhân vật trữ tình đang rơi vào vực sâu của nỗi đớn đau, tuyệt vọng.

Điệp khúc thứ ba Tôi yêu em gắn với hai câu thơ cuối:

Tôi yêu em, yêu chân thành, đắm đắm,
Cầu em được người tình như tôi đã yêu em.

Cảm xúc bị kìm hãm trong hai câu thơ trước giờ đây như được giải tỏa bởi tình yêu cao thượng, chân thành, đắm đắm. Nhịp điệu chậm rãi cùng âm hưởng da diết, sâu lắng góp phần diễn tả cảm xúc thiết tha và đem lại cho câu thơ sức hấp dẫn tạt lòng, vượt lên nỗi buồn đau u ám và lòng ghen tuông ích kỉ, nhân vật trữ tình cầu chúc: Cầu em được người tình như tôi đã yêu em. Tuy nhiên, đây không đơn thuần chỉ là lời cầu chúc tế nhị thay cho lời vĩnh biệt một tình yêu không thành mà còn vừa mang niềm nuối tiếc, xót xa vừa ẩn chứa sự tự tin và niềm kiêu hãnh. Có thể sẽ chẳng có người nào yêu em chân thành, đắm đắm như tôi đã yêu em. Cũng có thể tôi và em, chúng ta đã để mất một tình yêu quý giá chẳng thể tìm lại được bao giờ. Câu thơ cuối là lời khẳng định, là sự thăng hoa của tình yêu cao thượng. Nó đã đưa tình yêu lên ngôi, làm chói sáng nhân cách của con người.

Bài thơ Tôi yêu em đã phản ánh sinh động tâm hồn trong sáng và tình yêu chân thành của nhân vật trữ tình. Nhân vật trữ tình đã vượt lên thói ích kỉ thường tình để trao gửi đến người mình yêu ước mong cho nàng được hạnh phúc. chàng trai ấy đã giữ lại những khổ đau dằn vặt cho riêng mình để dâng hiến cho người con gái mình yêu tất cả những gì đẹp nhất của tình yêu. Dẫu là lời từ giã tình yêu song nỗi buồn ở đây không sướt mướt, ủy mị

mà nhân hậu, vị tha. Đó là tình yêu biết vượt qua những dục vọng ích kỉ của bản thân để cầu mong cho người mình yêu được hạnh phúc.

Bài văn mẫu 2

Tình yêu không còn là đề tài xa lạ đối với các thi nhân, nó trở thành nguồn cảm hứng dào dạt khiến họ tốn biết bao giấy mực. Yêu và được yêu luôn là niềm mong muốn của mỗi chúng ta. Tuy nhiên không phải yêu thương nào trao đi cũng được đáp lại một cách trọn vẹn. Có thể nói, Pu-skin đã rất thành công ở việc thể hiện những cung bậc cảm xúc trong tình yêu đơn phương của một chàng trai qua bài thơ "Tôi yêu em".

Pu-skin là "Mặt trời của thi ca Nga". Tài năng của ông được thể hiện trên các thể loại tiểu thuyết, truyện ngắn, trường ca, truyện ngụ ngôn,... những thể loại mà ông thành công nhất là thơ trữ tình với hơn tám trăm bài thơ. "Tôi yêu em" là tác phẩm nổi tiếng của thi sĩ lừng danh được khơi nguồn từ mối tình cảm đơn phương với nàng A. Ô-lê-nhi-na. Puskin đã cầu hôn nàng vào mùa hè năm 1829 nhưng không được chấp nhận. Đây cũng là nguyên nhân khiến ông viết nên bài thơ này.

Nhan đề bài thơ ẩn chứa dụng ý và sự tinh tế của người dịch khi không đặt nhan đề là "Anh yêu em" hay "Tôi yêu cô". "Tôi yêu em" là một nhan đề hợp lí. Bởi lẽ cách xưng hô "Anh - em" quá thân thiết, tình cảm trong khi mối quan hệ của Pu-skin và Ô-lê-nhi-na không hẳn như vậy còn cách xưng hô "Tôi - cô" lại quá xa lạ, ít bộc lộ cảm xúc. Vì vậy, không có nhan đề nào phù hợp hơn là "Tôi yêu em" để diễn tả mối quan hệ không phải người dung nhưng cũng không quá gần gũi, tình cảm.

Pu-skin đã khắc họa những giằng xé trong tâm trạng của nhân vật trữ tình bằng những lời thơ giản dị:

"Tôi yêu em đến nay chừng có thể

Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai"

Tác giả đã khẳng định tình cảm của mình dành cho cô gái qua cụm từ "Tôi yêu em" mở đầu bài thơ. Đây là thứ tình cảm chân thành, đắm thắm, không chút vụ lợi, toan tính. chàng trai ấy không mượn những hình ảnh ẩn dụ để bày tỏ tình cảm mà anh lại trực tiếp nói ra những tâm tư trong lòng mình. Khi yêu đơn phương, không phải bất cứ ai cũng có đủ can đảm để nói ra điều đó. Biết rằng tình yêu ấy không được em chấp nhận nhưng nó vẫn bùng cháy trong trái tim "tôi", khiến "tôi" bồi hồi không yên. Ngọn lửa tình yêu cứ âm ỉ cháy, nó chưa tắt hẳn và cũng chưa "tàn phai" trong tâm hồn của nhân vật trữ tình. Đó là một tình yêu chung thủy chứ không phải thứ tình cảm mua vui, trêu đùa. Vậy nên chàng trai mới có sự vẩn vơ, không dứt khoát. Tâm trạng này được nhà thơ thể hiện qua các từ ngữ "chùng có thể", "chưa hẳn", để khẳng định tình yêu "tôi" dành cho em là sự thật.

Nhưng tình cảm là thứ không thể gượng ép. Chúng ta không thể bắt buộc ai đó yêu mình nếu như bản thân họ không muốn. Chàng trai trong môi tình đơn phương kia cũng như vậy, anh không muốn cô gái vì anh mà phải bận lòng, suy nghĩ hay u buồn vì bất cứ điều gì nữa:

"Nhưng không để em bận lòng thêm nữa

Hay hồn em phải gợn bóng u hoài".

Nhân vật trữ tình đã đưa ra một quyết định mang tính lí trí và đầy sự dứt khoát. Nếu tình yêu của anh không mang lại cho cô gái niềm hạnh phúc mà chỉ khiến cô phải khó xử, băn khoăn thì tốt hơn hết là anh nên chấm dứt tình yêu ấy. Anh sẵn sàng hi sinh tình yêu của mình để đổi lấy sự thanh thản trong tâm hồn của người anh yêu. Hành động của nhân vật thật cao thượng và đáng ngưỡng mộ. Có mấy ai làm được như vậy bởi khi đắm say trong tình yêu trần thế con người ta rất dễ mù quáng, họ không ý thức được hành động của bản thân, thậm chí có thể bất chấp các thủ đoạn để tìm mọi cách chiếm đoạt

được người mình yêu mà không quan tâm đến chuyện người ấy thực sự có tình cảm với mình hay không.

Liệu rằng sẽ có bao nhiêu người hành động cao thượng như chàng trai trong bài thơ này? Anh tôn trọng người con gái và nhận lấy những đau khổ, buồn bã về mình. Chắc hẳn anh đã có cuộc đấu tranh nội tâm gay gắt nhưng vượt lên trên tất cả, anh luôn mong người ấy được hạnh phúc. Nhân vật trữ tình tự chối bỏ tình yêu, chối bỏ những cảm xúc say đắm của mình và nhẫn tâm dập tắt đi ngọn lửa tình đang ấp ủ để cô gái không phải suy tư về anh nữa.

Trong tình yêu luôn tồn tại những trạng thái cảm xúc khác nhau, khi thì nồng nàn, tha thiết, khi lại giận dỗi, hờn ghen:

"Tôi yêu em âm thầm không hi vọng

Lúc rụt rè, khi hậm hực lòng ghen

Tôi yêu em yêu chân thành đắm đắm

Cầu em được người tình như tôi đã yêu em".

Vì là tình cảm đơn phương nên nó diễn ra trong sự "âm thầm", im lặng không được ai khác biết đến và cũng không có nhiều hi vọng, niềm tin vào tương lai. Chàng trai có lòng ghen nhưng cũng chỉ riêng bản thân mình biết và chịu đựng điều đó. Anh yêu cô gái chân thành, mãnh liệt nhưng cũng có lúc "rụt rè", "hậm hực" bởi không được thể hiện những cảm xúc của bản thân. Tình yêu luôn đi đôi với sự ghen tuông, nó là một trong những biểu hiện của tình yêu đôi lứa. Nhưng nhân vật trữ tình lại ghen trong âm thầm, ghen nhưng không được nói ra mà lại phải chịu những nỗi đau, nỗi tuyệt vọng giằng xé, giằng xé tâm can. "Tôi yêu em chân thành như thế, dịu dàng như thế" nhưng không được em đền đáp. Phải chăng chàng trai đang trách móc cô gái? Câu thơ mang nặng nỗi buồn u ám, sự nặng nề trong tâm trạng của nhân vật trữ tình. Dường như, anh đang rơi vào sự

tuyệt vọng, bất lực khi không có tư cách gì để thể hiện những trạng thái đó với người mình yêu.

Điệp ngữ "Tôi yêu em" được lặp lại ba lần trong bài thơ có ý nghĩa nhấn mạnh, khẳng định tình cảm của nhân vật trữ tình. Không chỉ nhận lấy những đau khổ, dằn vặt về mình, chàng trai còn chúc phúc cho cô gái sẽ tìm được tình yêu đích thực: "Cầu em được người tình như tôi đã yêu em".

Khác với suy nghĩ của bạn đọc, chàng trai không hề có ý trách móc cô gái mà anh còn cầu chúc những điều tốt đẹp đến với cô. Mặc dù không có được tình yêu của "em", không có được trái tim "em" nhưng nhân vật trữ tình luôn mong "em" sẽ tìm được một người yêu thủy chung, chân thành như "tôi đã yêu em". Lời nguyện cầu ấy đã thể hiện sự cao thượng, vị tha trong con người của chàng trai. Pu-skin không vì sự ích kỉ của bản thân mà trở nên nhỏ nhen, thù hận. Đó cũng là cách hành xử văn minh mà tất cả chúng ta cảm thấy ngưỡng mộ, khâm phục và cần phải học tập. Đối với tác giả, yêu là niềm hạnh phúc, dù tình yêu ấy có được đáp lại hay không thì tình yêu luôn mang lại những trải nghiệm ý nghĩa.

Bằng ngôn từ giản dị, trong sáng cùng với việc sử dụng điệp từ "Tôi yêu em", nhà thơ đã khắc họa nỗi buồn của một tâm hồn rực cháy những tình cảm yêu thương chân thành, nhân hậu. Tình yêu của nhân vật trữ tình đã vượt qua cái tầm thường để hướng đến cái cao cả. Đây cũng là lí do để bài thơ "Tôi yêu em" của Pu-skin được đánh giá là "viên ngọc vô giá trong kho tàng thi ca Nga".

Bài văn mẫu 3

Puskin (1799-1837) tên đầy đủ là A-lếch-xan-đơ Xéc-ghe-ê-vích Puskin, sinh ra và lớn lên trong một gia đình quý tộc nhiều đời tại thủ đô Mát-xcơ-va. Là một trong số các đại diện nổi bật và xuất sắc nhất của nền Văn học Nga, cũng như thế giới trong suốt thế kỉ XIX. Puskin thành công trong nhiều thể loại tiêu biểu như trường ca, truyện ngắn, thơ trữ

tình với các chủ đề chính mang tính nhân văn cao cả, tinh thần lãng mạn và đề cao khát vọng tự do, giải phóng con người.

Với tác phẩm Tôi yêu em, lời tự tâm đầy đớn đau và xót xa dành cho mối tình đơn phương của chàng trai si tình, “là một ví dụ chân thực về thái độ tôn trọng của Puskin đối với phụ nữ”, cũng là một “tuyên bố tình tủy về chủ đề tình yêu đã mất”. Để sau này khi nhắc đến Puskin người ta thường nhớ đến ông với tư cách là một nhà thơ tình vĩ đại với tác phẩm thơ tình đã trở thành bất hủ trong thi ca.

Ở bốn câu thơ đầu ta thấy rõ ràng tâm trạng đớn đau giằng xé của người thi sĩ, trước mối tình tan vỡ, trước người con gái ông yêu sâu sắc mà không thể có được tình yêu của nàng.

“Tôi yêu em: đến nay chừng có thể.

Ngon lửa tình chưa hẳn đã tàn phai;

Nhưng không để em bận lòng thêm nữa,

Hay hồn em phải gợn bóng u hoài”

Puskin khẳng định tình yêu nồng nàn, mãnh liệt của mình bằng câu thơ lộ rất chân thành, tha thiết “Tôi yêu em: đến nay chừng có thể”. Đó là lời tỏ tình kinh điển xưa nay, nhưng lại vừa đủ chân thành, không sến súa, ủy mị, thể hiện vẻ nghiêm túc trong tình cảm của tác giả. Khẳng định thứ tình cảm sâu sắc vẫn tồn tại trong trái tim người nghệ sĩ chưa từng đổi thay, vẫn luôn sâu sắc, nồng nàn và đơn giản chỉ bằng ba chữ “Tôi yêu em”.

Dẫu rằng trái tim ấy đã bị sự vô vọng của mối tình đơn phương làm cho đau đớn, xót xa, thế nhưng thứ tình cảm mãnh liệt, nóng bỏng được ví như “ngọn lửa tình” ấy vẫn mãi mãi một màu nồng đượm “chưa hẳn đã tàn phai”. Điều đó càng là minh chứng cho tình yêu của Puskin là thật lòng đối đãi, đó không phải là thứ tình cảm nông nổi, bông bột của tuổi trẻ vụng dại, mà là tình yêu chân thành, đậm thắm của một chàng trai đã trưởng thành.

Rất chung thủy, vững bền dẫu qua bao năm tháng vẫn không hề đổi thay, vẫn nhen nhóm trong trái tim của tác giả những cảm xúc nồng nàn, mãnh liệt dẫu có là đớn đau và xót xa nhiều. Nhưng như lời thơ thấm thía của Xuân Diệu: “Yêu là chết ở trong lòng một ít, vì mấy khi yêu mà đã được yêu. Cho rất nhiều nhưng nhận chẳng được bao nhiêu. Người ta phụ hoặc thờ ơ chẳng biết”.

Puskin cũng hiểu rằng, mối tình đơn phương của ông sẽ mãi chẳng có kết quả, cũng hiểu rằng có cố gắng thêm nữa chỉ khiến người và cô gái ấy phải mệt mỏi, và khó xử. Nên ông đã quyết tâm rời bỏ mối tình đơn phương này bằng tất cả lý trí, bằng tiếng nói mạnh mẽ, dứt khoát trong tâm hồn “Nhưng không để em bận lòng thêm nữa/Hay hồn em phải gợn bóng u hoài”.

Vẻ cao thượng trong nhân cách của tác giả được thể hiện một cách rõ nét, dẫu vẫn còn yêu thương sâu sắc lắm đấy, thế nhưng ông biết rằng tình yêu thực sự là phải để cho người mình yêu được hạnh phúc chứ không phải “u hoài” luẩn quẩn trong sự níu kéo, chờ đợi, mong mỏi ích của của bản thân mình. Trên tất cả, Puskin yêu và tôn trọng người mình yêu tuyệt đối, ông thà hy sinh, chấp nhận bản thân chịu đau khổ giày vò, cũng không muốn cô gái mình chịu tổn thương một chút.

Và trong những dòng thơ ấy, dưới những câu chữ mạnh mẽ cao thượng này người ta vẫn thấy ẩn hiện sự kìm nén, nỗi xót xa khi buộc phải từ bỏ thứ tình yêu mà ông hằng quý trọng, nâng niu suốt một quãng thời gian dài tưởng như đã in sâu vào thịt. Đó là tiếng khóc, là giọt nước mắt chảy ngược vào trái tim đầy thương tổn, để dập tắt ngọn lửa vẫn hừng hực cháy. Quả thật từ bỏ tình yêu muôn đời vẫn luôn là điều nan giải đối với mỗi con người, dù đó có là bậc thi sĩ tài hoa hay kẻ tầm thường phổ chợ.

Đến hai câu thơ tiếp theo “Tôi yêu em âm thầm không hy vọng/ Lúc rụt rè, khi hậm hực lòng ghen” người ta lại càng thấy rõ cái nội tâm đầy mâu thuẫn giằng xé, cái sự tuyệt vọng đến đau lòng của tác giả. Yêu sâu sắc đến vậy, thế nhưng nói với người không đáng,

chỉ sợ người lại càng lánh xa ta, yêu đến mức chỉ dám lặng lẽ, “âm thầm không hy vọng”. Đường như Puskin đã vì tình yêu đơn phương đầy nước mắt này mà từ bỏ hết những niềm tin, bởi ông biết rằng hy vọng càng nhiều thất vọng càng sâu sắc, chỉ bằng ngay từ đầu đã không mong ước, để thấy thoải mái hơn.

Yêu đến mức đớn đau và lặng lẽ như vậy, không chỉ mình Puskin mà còn có rất nhiều trái tim ngoài kia cũng như thế. Đáng cay hơn nữa, là đâu chỉ là tình đơn phương, nhưng có lẽ mọi cung bậc cảm xúc trong tình yêu, Puskin đã nếm trải chẳng sót một thứ nào. Khi gặp ánh mắt, dáng điệu, nụ cười của người con gái ấy, trái tim chàng trai si tình đã bùng lên những cảm xúc không tên, thế nhưng lại bị ngăn cách bởi bức tường vô hình là sự từ chối của nàng, nên chỉ dám “rút rè”, e ngại, sợ rằng chỉ một chút sơ sẩy thôi, thì sẽ chẳng còn gì nữa, nàng sẽ không còn dành cho ta sự nhân nhượng, cảm thông cuối cùng.

Rồi có khi lại “hậm hực lòng ghen” ghen đến phát điên lên được, vì người có tình mới, nhưng đớn đau thay, bất lực và tuyệt vọng thay, bởi tác giả thậm chí còn chẳng có quyền được ghen tức, bởi vốn chẳng là gì của nhau, chỉ là “tự mình đa tình” mà thôi. Thế nên người ta nói ai yêu nhiều hơn người đó thua, là hoàn toàn đúng với tâm trạng của thi sĩ lúc bấy giờ.

Nhưng có lẽ với Puskin thắng thua trong tình yêu là chẳng có ý nghĩa, bởi ông yêu nàng “yêu chân thành đắm thắm”, Puskin đã thoát ra khỏi mớ cảm xúc tiêu cực hỗn độn, để quay trở về với tình yêu đích thực, chân chính và cao thượng nhất. Người hiểu rằng, tình yêu này đã là vô vọng, vậy chỉ cần một mình ông gánh chịu, còn mong người con gái ấy có được một tình yêu đẹp, được sống cuộc đời hạnh phúc, ở bên một người có dành cho cô ấy tình yêu như ông đã từng.

Thế mới thấy tình yêu của Puskin thật cao thượng và trong sáng, chân thành đến nhường nào, bước ra khỏi mối tình vô vọng chính là cách để tôn trọng người phụ nữ ông yêu, đồng thời cũng là tôn trọng chính bản thân mình. Đồng thời hai câu thơ cuối cũng cho

thấy lối ứng xử thông minh, nhân hậu của một người đàn ông trưởng thành, khẳng định mạnh mẽ tình yêu sâu nặng của mình, và bộc lộ niềm tự hào, sự tự tin vào tình yêu ấy chắc chắn sẽ đem lại hạnh phúc cho cô gái.

Đôi khi ta cũng cảm thấy có lẽ Puskin vẫn còn có chút hy vọng mơ hồ về sự hồi tâm chuyển ý của cô gái, nhưng nhiều hơn cả vẫn là tấm lòng hào sảng, chân thành chúc phúc, vừa lý trí vừa tình cảm của tác giả.

Tôi yêu em là một bài thơ có cấu tứ đơn giản, dễ hiểu nhưng lại bộc lộ được hết những cung bậc cảm xúc của con người trong một mối tình đơn phương. Người ta thấy sự đôn đáo, tuyệt vọng, tình yêu chân thành, sâu sắc của tác giả, sự giằng xé giữa lý trí và con tim trong việc từ bỏ tình yêu mình hằng trân trọng.

Qua đó bài thơ cũng cho chúng ta một bài học về lối ứng xử trong tình yêu, cần phải biết bao dung, có nhân cách cao thượng, không nên vì những cảm xúc ích kỷ mà khiến người khác phải lâm vào tình huống khó xử.

Bài văn mẫu 4

Tình yêu luôn là đề tài bất diệt với thi ca. Mỗi thi sĩ đều có một cái nhìn riêng, đặc biệt về những cung bậc khi yêu. Chúng ta biết đến Xuân Diệu là “ông hoàng thơ tình” với những vần thơ nồng nàn, cháy bỏng, mãnh liệt. Đối với nền văn học Nga thì Puskin được xem là “mặt trời thi ca Nga” với những áng thơ bất hủ về tình yêu.

Bài thơ “Tôi yêu em” là một điệp khúc tình yêu với những cung bậc thương nhớ da diết khi yêu. Một bài thơ tình gieo vào lòng người nhiều thổn thức, nhiều mong nhớ và nhiều nuối tiếc cho câu chuyện tình đơn phương của tác giả. Có thể nói “Tôi yêu em” là lời giải bày tình cảm một cách chân thành và mãnh liệt nhất, đó là tiếng nói con tim, tiếng gọi của những rung động tha thiết và sâu sắc nhất. Bài thơ với câu chữ bình dị, gần gũi mà len sâu vào trái tim người đọc những xốn xang và dư âm còn mãi.

Tôi yêu em đến nay chừng có thể

Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai

Một câu thơ cất lên bình dị, chân thành như chính tấm lòng và trái tim của tác giả dành cho người mình yêu thương. Lời thơ chậm rãi, đều đều như có chút gì đó ngưng đọng, chưa mang ý nghĩa khẳng định. Nhưng từ ngữ “chừng có thể”, “chưa hẳn” dường như còn vương chút gì đó chưa dứt khoát.

Có lẽ bởi tác giả sợ lời tỏ tình của mình suông sã quá khiến cho người ta sợ. Tuy nhiên dù chưa dứt khoát nhưng cũng đã phần nào bộc lộ được tình yêu say mê đã từ lâu lắm rồi, đó là một quá trình yêu và thương có thời gian chứ không hề bỗng chốc. Tuy nhiên đến hai câu thơ sau, giọng thơ đột nhiên thay đổi:

Nhưng không để em bận lòng thêm nữa

Hay hồn em phải gợn bóng u hoài.

Mặc dù tình cảm trong trái tim “tôi” đã rõ nhưng nhân vật trữ tình lại không muốn làm khó đối phương, không muốn để cho đối phương phải khó xử. Đó cũng chính là một trái tim đầy lí trí. Hai câu thơ đầu và hai câu thơ sau được ngắt ra bởi từ “nhưng” vừa có vẻ vô tình nhưng lại phần nào thể hiện sự dứt khoát hơn hết. Nhân vật “tôi” tự ý thức được bản thân mình, dù có chịu âm ức cũng chịu “không để em phải bận lòng thêm nữa”.

Tuy nhiên lúc này nhân vật trữ tình đang trăn trở và thấy chua xót, không biết rằng tâm trạng của người kia như thế nào. Một trái tim đa sầu đa cảm nhưng là một trái tim biết nghĩ cho người khác. Trái tim ấy thật đáng quý và đáng trân trọng biết bao nhiêu. Cảm xúc ở những câu thơ đầu bị dồn nén, không được thoát ra bên ngoài mà trở nên bức bối hơn.

Ở 4 câu thơ sau bỗng nhiên cảm xúc vỡ òa, tràn ra. Có lẽ cảm xúc trong tình yêu không còn giữ kín, không còn bó buộc trong trái tim chật chội nữa. Đã đến lúc nó bật tung ra. Và

cụm từ “tôi yêu em” lại được điệp lại một lần nữa càng khẳng định hơn nữa tình yêu mà chàng trai dành cho cô gái:

Tôi yêu em âm thầm không hi vọng

Lúc rụt rè khi hậm hực lòng ghen

Tôi yêu em, yêu chân thành đắm đắm

Câu em được người tình như tôi đã yêu em.

Vẫn là tình yêu ấy nhưng giờ nó được tràn ra, nhân vật “tôi” đã giải bày thành lời. Rằng tình yêu này “âm thầm”, “không hi vọng” nhưng đó là tình yêu “chân thành”, “đắm đắm”. Nhịp thơ trở nên nhanh và dồn dập hơn, tình yêu cũng trở nên cồn cào và da diết hơn.

Câu thơ cuối được coi là “điểm nhấn” của cả bài thơ, cũng như là “điểm nhấn” trong trái tim của nhân vật “tôi”. Một cách nói vừa thể hiện sự vị tha khi yêu vừa thể hiện sự thông minh và khéo léo trong cách thổ lộ tình cảm. Ý thơ “câu em được người tình như tôi đã yêu em” thật sâu sắc. Phải chăng nhân vật trữ tình đang tự khẳng định lại tình yêu của mình dành cho “em” là quá lớn và quá chân thành.

Dù tình yêu “âm thầm” không được đền đáp nhưng nhân vật trữ tình vẫn yêu chân thành và yêu tha thiết. Không đòi hỏi điều gì, không hi vọng bất cứ một điều gì. Một thứ tình yêu cao cả và vĩ đại. Tuy nhiên trong tình yêu vẫn luôn có những cung bậc, lúc dịu dàng, đắm đắm, lúc ghen tuông, lúc hờn dỗi. Đó như những nốt trầm bổng tạo nên một bản hợp xướng tuyệt vời trong tình yêu, hay nói cách khác đó chính là gia vị khi yêu không thể thiếu được.

Puskin với một trái tim sống và yêu hết mình đã viết lên những vần thơ vừa bình dị, gần gũi, vừa đắm đắm mượt mà. Những vần thơ chạm đến trái tim của người đọc một cách

dữ dội như vậy. “Tôi yêu em” là một bài thơ tình bất hủ, với đầy đủ cung bậc khi yêu đã khiến người nghe có những cảm nhận thật tinh tế và sâu sắc nhất.

Bài văn mẫu 5

Tình yêu là một đề tài hấp dẫn, cuốn hút trong cả văn học Việt Nam và thế giới, là nguồn cảm hứng sáng tạo không bao giờ vơi cạn. Với đề tài này, Puskin, “mặt trời của thi ca” nước Nga đã đóng góp một tiếng nói riêng, một giọng điệu riêng. Bài thơ “Tôi yêu em” của ông gây xúc động cho người đọc bởi giá trị tinh thần, như Bie - lin - xki đã từng nói: “Đây là tình cảm của con người từng trải và ta cũng thấy ở đây lòng nhân ái làm lay động lòng người.” Mở đầu bằng lời ngỏ “Tôi yêu em”, Puskin giải bày lòng mình với một tình yêu trinh nguyên nồng cháy:

Tôi yêu em: đến nay chừng có thể
Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai
Nhưng không để em bận lòng thêm nữa
Hay hồn em phải gợn bóng u hoài

Dịch giả khéo léo lựa chọn nhân xưng “tôi-em”, không quá khách sáo, trang trọng, không quá xô bồ, thân thiết, “tôi yêu em” thể hiện mối quan hệ vừa gần vừa xa, vừa dang dở vừa nguyên vẹn, thể hiện rõ sự đắm thắm, tha thiết giữa hai nhân vật. Nhân vật trữ tình giải bày cụ thể tâm trạng, tình cảm của mình qua những chi tiết “ngọn lửa tình, bận lòng, u hoài”, cho thấy một xúc cảm giằng xé, đấu tranh giữa lý trí và tình cảm.

Lý trí nói rằng “không để em bận lòng thêm nữa”, nhưng con tim yêu thì “chưa hẳn tàn phai”. Bốn câu thơ đầu khiến người đọc cảm nhận được tâm hồn của nhân vật tôi: Say mê và chối bỏ say mê, ngọn lửa tình rực cháy và chấp nhận dập tắt ngọn lửa ấy. Tình yêu cao thượng thôi thúc nhân vật tôi rút lui vì không muốn em phải bận lòng vì không muốn thì

em u sầu. Một trái tim vị tha, một tình yêu cao thượng. Người đọc dường như đang cảm thấy một tình yêu tuy sai trái tuy đơn phương nhưng vô cùng cháy bỏng.

Tiếp nối mạch cảm xúc, nhà thơ lại bày tỏ lòng mình: tôi yêu em. Đây không chỉ là điệp khúc tình yêu mà còn được sắp xếp như cơn sóng trào, ngày càng mãnh liệt, ngày càng dồn dập.

Tôi yêu em âm thầm không hy vọng

Lúc rụt rè, khi hậm hực lòng ghen

Nhân vật tôi trực tiếp giải bày những cung bậc tình yêu của mình, chấp nhận dập tắt ngọn lửa tình say mê. Vì em, dường như những đau đớn ấy cũng trở nên thanh thản. “Âm thầm, không hy vọng, rụt rè, hậm hực lòng ghen”, nhân vật tôi vẫn không giấu được những xúc cảm bình thường trong trái tim mình: Cũng giận hờn, cũng buồn thương, cũng ghen tuông. Thứ tình cảm rất đời, cũng như bao trái tim đang yêu khác. Nói ra được cảm xúc của mình cũng đau khổ như việc phải từ bỏ em. Nói về nỗi ghen tuông trong tình yêu, Puskin từng viết:

“Trên đời này không có trò tra tấn nào

Đau đớn hơn những giày vò khắc nghiệt của ghen tuông”

Chính ông cũng phải thừa nhận rằng, ghen tuông giống như nỗi buồn đen tối, làm mù mắt đầu óc. Nhưng vượt lên trên tất cả, ông chỉ muốn:

Tôi yêu em, yêu chân thành, đắm đắm

Cầu em được người tình như tôi đã yêu em

Lẽ thường trong tình yêu là sự ích kỷ, ghen tuông là biểu hiện cao độ của sự ích kỷ đó. Ở đây, nhân vật tôi đã vượt qua thói thường ấy, hướng tới một trái tim trong sáng. Điều này thể hiện qua lời chúc phúc chân thành. Điều quan trọng nhất không phải tình yêu của tôi

mà là trái tim em có cảm thấy thoải mái hay không. Lòng nhân ái trong tình yêu đã đem đến cảm xúc vĩ đại.

“Chân thành chúc cô cuộc đời hạnh phúc

Hồn tươi vui, thoải mái vô tư”

Có người cho rằng, câu thơ cuối là sự chối bỏ tình yêu, có người lại nghĩ, đó là sự vun đắp. Phải chăng, nhân vật tôi muốn nhắn nhủ với người tình rằng hãy sáng suốt chọn đúng người tìm được trái tim yêu thương chân thành, đậm thắm. Có lẽ đây là lời tỏ tình vừa tế nhị, vừa kiêu hãnh.

Bài thơ khép lại với dòng cảm xúc vừa buồn thương vừa mãnh liệt, thể hiện một tình yêu chân thật, cao quý. Tôi yêu em là một lời nói nhân văn, là tiếng lòng của bao nhiêu đôi trai gái có duyên mà không có phận. Tuy vậy, tình yêu vẫn là món ăn tuyệt vời nhất cho tâm hồn con người.

Bài văn mẫu 6

Pu-skin (1799-1837) là “Mặt trời của thi ca Nga” (Léc-môn-tốp). Trong cuộc đời ngắn ngủi, bất hạn của mình, Pu-skin đã để lại cho đất nước Nga và cho nhân loại những áng thơ tuyệt vời. Ngoài những trường ca nổi tiếng như “Rút-slan và Li-út-mi-la”, “Người tù Káp-ca”, “Đoàn người Sur-gan”, “Ép-ghê-nhi Ô-nê-ghin”... Pu-skin còn để lại 800 bài thơ trữ tình, trong đó có nhiều bài thơ tình nổi tiếng. Bài thơ tình “Tôi yêu em” là kiệt tác của Pu-skin.

“Tôi yêu em: đến nay chừng có thể

Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai;

Nhưng không để em bận lòng thêm nữa,

Hay hồn em phải gợn bóng u hoài.

Tôi yêu em âm thầm, không hi vọng
Lúc rụt rè khi hăm hực lòng ghen;
Tôi yêu em, yêu chân thành đắm thắm
Cầu em được người tình như tôi đã yêu em.”

(Thuý Toàn dịch)

Sự nhậy cảm là dấu hiệu của thiên tài. Dấu hiệu đó trước tiên biểu hiện ở việc mở đầu và kết thúc bài thơ. Nếu Pu-skin mở đầu bài thơ theo một cách khác thì bài thơ “Tôi yêu em” không còn là bài thơ trữ tình mà là một trường ca. Pu-skin đã cắt ngang thiên tình sử để tự sự và trữ tình. Mọi biến cố, mọi xúc cảm, thời gian và không gian đều được dồn nén lại:

“Tôi yêu em: đến nay chừng có thể
Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai”

Có thể nói “Tôi yêu em...” là giai điệu chính của bài thơ. Động từ yêu trong nguyên tác đều dùng thì quá khứ (Tôi đã yêu em). Và được giải bày từ quá khứ đến hiện tại bằng hình ảnh “ngọn lửa tình”. Hình tượng ngọn lửa vừa thể hiện sự nồng nhiệt của tình cảm, vừa diễn tả sự dài lâu, đặng đặng của nhà thơ đối với người tình. Lối cắt ngang thiên tình sử để giải bày như vậy khiến bài thơ cô đọng, hàm súc. Tác giả không kể lể. Sự chừng mực trong lối biểu hiện cảm xúc, mực thước, kín đáo là những nét nổi bật của phong cách cổ điển.

Giai điệu chính của bài thơ đã xuất hiện mà điều muốn nói chỉ mới được sửa soạn nói thôi, nghĩa là nó sẽ được nói qua những biến tấu trong giây phút thăng hoa của tâm hồn thi nhân. Pu-skin say đắm với người tình, mãi mê kiếm tìm mộng đẹp, nhưng chỉ nhận được toàn cay đắng và nỗi buồn, cái mà người tình thi sĩ kiếm tìm được lại là thơ. “Tôi yêu

em...” là thơ rồi, tôi thôi, không yêu em nữa là cũng để yêu em. Thơ tình của nhân loại chưa từng thấy những lời yêu của trái tim nhân hậu như thế này:

“Nhưng không để em bận lòng thêm nữa

Hay hồn em phải gợn bóng u hoài”

Tưởng chừng như Pu-skin không dụng công làm thơ mà câu từ thật là mới mẻ. Tình mới mà thành thơ mới, tâm hồn cao thượng mà thành thơ cao thượng. “Tôi không muốn làm em buồn vì bất cứ lẽ gì”, đó là lời thơ trong nguyên tác. Nhà thơ đã chấp nhận thất bại, nhưng không phũ phàng, hằn học. Biến đau thương thành tình yêu thì thật lạ. Tứ thơ lớn cho nên không cần những lời hoa mỹ, không cần các biện pháp tu từ. Lời thơ dung dị mà thấm thía.

Bài thơ tình phát triển theo những biểu lộ mới mẻ của tình cảm và những nghịch lí:

“Tôi yêu em âm thầm, không hi vọng

Lúc rụt rè, khi hăm hực lòng ghen

Tôi yêu em, yêu chân thành, đắm đắm

Cầu em được người tình như tôi đã yêu em”

Sau khi giải bày nghịch lí của tình yêu, nhà thơ sợ người đời hoài nghi về tình yêu chân thật của mình nên lại “phải nói”:

“Phải nói yêu, trăm bận đến nghìn lần”

(Xuân Diệu)

Chỉ có khác với Xuân Diệu là Pu-skin đã đẩy những lời yêu thương về quá khứ. Vì sao vậy? Vì bây giờ “tôi yêu em” hoặc “tôi mãi mãi yêu em” thì “em bận khoăn”, “em buồn”. Pu-skin “phải nói”:

“Tôi (đã) yêu em âm thầm ,không hi vọng

Lúc rụt rè, khi hậm hực lòng ghen

Tôi (đã) yêu em chân thành, đắm thắm”

Nhà thơ đã chọn những chi tiết chính xác để bày tỏ lòng yêu của mình. “Tôi yêu em âm thầm”, đó là một thứ tình yêu như sóng ngầm, như than hầm, nung nấu, cháy bỏng. Nhưng “không hi vọng”, đây cũng là một sự thổ lộ thành thật. Thời đó Pu-skin có câu hôn với một vài cô gái quý tộc thượng lưu nhưng đều bị khước từ. Pu-skin cũng là dòng dõi quý tộc những đã bị sa sút, còn thiên tài thì là cái gì các nàng làm sao biết được, và thi sĩ đối với các nàng cũng như “con hát” mua vui vậy thôi. Khốn nỗi nhà thi sĩ lại “yêu em”, “tôi đã yêu em”, làm sao cắt nghĩa được tình yêu, “tôi yêu em” thật thà đến “rụt rè”. Cừ chỉ rất nhỏ ấy lại là thước đo của lòng thành thật trong tình yêu đấy. Và cũng tầm thường như bất cứ một chàng trai đang yêu nào trên đời này “khi hậm hực lòng ghen”.

Đã nói rồi, nói lại:

“Tôi (đã) yêu em, yêu chân thành, đắm thắm”

Nói lại như vậy là để nhấn mạnh những thanh âm cao vời sâu thẳm của tình yêu và cũng là để sửa soạn cho một nghịch lí mà cũng là một quan niệm tình yêu mới chưa từng có trên đời này nảy nở:

“Cầu em được người tình như tôi đã yêu em”

(Nguyên tác: Cầu Thượng đế cho em được người khác yêu cũng như thế)

Tình yêu của Pu-skin nồng nàn, chân thành, đắm thắm và giờ đây thiêng liêng nữa. Nhưng cũng chỉ là những tình cảm nhân bản mà thôi.

Ví như tính chất thiêng liêng chẳng hạn, thì người bình dân ở phương Đông, trước cả Pu-skin đã biết cầu nguyện cho tình yêu:

“Qua chùa núi Hó(1) thấp bó nhang vàng

Xin cho bạn cũ lại hoàn như xưa”

(Ca dao)

Chỉ có tinh thần cao thượng trong tình yêu của Pu-skin là mới mẻ. Còn từ Đông sang Tây, trong tình yêu, tâm lí thông thường là:

“Yêu nhau thì ném bã trầu

Ghét nhau ném đã vỡ đầu nhau ra”

(Ca dao)

Tinh thần cao thượng của Pu-skin được diễn tả theo nhịp độ tăng cấp: Không yêu em nữa là cũng để yêu em và cầu cho người tình (từ chối mình) được sống hạnh phúc trong tình yêu. Minh triết tình yêu đó là điều hết sức mới mẻ và tạo ra sức hấp dẫn lạ thường. Đây là nhân cách cao thượng của Pu-skin, đây cũng là tinh hoa của nền văn học Nga, một nền văn học nhân đạo và lý tưởng.

Bài thơ “Tôi yêu em” thể hiện nhiều nét nghệ thuật tinh hoa của thơ Pu-skin. Lời thơ giản dị, giản dị đến mức trong suốt; hàm súc, mực thước, ít dùng mỹ từ mà vẫn gợi cảm. Sức mạnh của nhà thơ dồn ở cấu tứ lạ lùng đã chuyển tải được tình cảm, tư tưởng mới mẻ của thi nhân. Thơ tình của nhân loại chưa bao giờ được chứng kiến một thiên tình sử trong một hình thức nhỏ bé như vậy. Và cũng chưa bao giờ thơ tình của nhân loại đạt đến sự minh triết của tình yêu sáng chói như vậy. Pu-skin xứng đáng với sự ngợi ca của nhân dân Nga: là thi sĩ thiên tài và nhà tư tưởng lỗi lạc, người mở đường cho nền văn học Nga và người đặt nền móng cho tư tưởng nhân văn cao quý trong văn học Nga.

Mời bạn đọc cùng tham khảo <https://vndoc.com/tai-lieu-hoc-tap-lop-11>